

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Pagal pridedamą adresatų sąrašą

2020-02-

Nr. (10.3.3.2-25) 10-

REKOMENDACIJOS VAISTINĖMS IR FARMACIJOS SPECIALISTAMS DĖL COVID-19 INFEKCIJOS PREVENCIJOS IR SITUACIJŲ VALDYMO

Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (toliau – ELPKC) duomenimis, 2019 m. naujojo koronaviruso (toliau – COVID-19) protrūkis, kilęs Uhano mieste, ir toliau plečiasi. Šiuo metu teritorijoms, kur vyksta COVID-19 plitimas visuomenėje, priskiriamos šios: **Kinija (visos provincijos), Šiaurės Italijos regionas (Lombardijos, Veneto, Pjemonto ir Emilijos-Romanijos regionai), Honkongas, Iranas, Japonija, Pietų Korėja, Singapūras**. Pavieniai infekcijos atvejai nustatyti kaimyninėse šalyse – Estijoje, Baltarusijoje. **2020 m. vasario 28 d. duomenimis, Lietuvoje yra nustatytas vienas COVID-19 infekcijos atvejis.**

Primename, kad sukelta COVID-19 infekcija dažniausiai pasireiškia karščiavimu, sausu kosuliu, dusuliu, abipusiu plaučių uždegimu.

Rekomendacijos farmacijos specialistams

Pacientams kreipiantis į farmacijos specialistus dėl į gripą panašių simptomų (karščiavimo, sauso kosulio, dusulio) gydymo rekomendacijų, patartina paklausti, ar asmuo artimiausiu metu keliavo teritorijose, kurios priskiriamos teritorijoms, kuriose vyksta COVID-19 protrūkis (sąrašas nuolat atnaujinamas, žiūrėti aukščiau); taip pat ar asmuo turėjo artimą sąlytį su asmeniu, sergančiu COVID-19 infekcija. Pasitvirtinus, jog asmuo su pirmiau minėtais kvėpavimo takų infekcijos simptomais iš tikrųjų per paskutines 14 dienų lankėsi COVID-19 protrūkio zonose arba turėjo artimą kontaktą su asmeniu, sergančiu COVID-19 infekcija, rekomenduojama kuo skubiau pacientui kreiptis į Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112, operatoriui nurodyti visas šias aplinkybes ir vykdyti operatoriaus nurodymus. Tokiu atveju farmacijos specialistų maloniai prašome pagal galimybes pasiūlyti pacientui pagalbą kreipiantis į Bendrąjį pagalbos centrą bei pasiūlyti įsigyti ir dėvėti medicininę kaukę. Kitu atveju, jei pacientas nesilankė COVID-19 protrūkio zonose bei neturėjo artimo sąlyčio su asmenimis, sergančiais COVID-19 infekcija, pacientui turėtų būti rekomenduojama dėl ligos nustatymo bei pasireiškusių simptomų gydymo kreiptis į savo šeimos gydytoją.

Siekiant nesusidaryti palankioms sąlygoms COVID-19 plisti rekomenduojame farmacijos specialistams, kitiems vaistinių darbuotojams bei vaistinių klientams laikytis standartinių infekcinių ligų plitimą mažinančių priemonių: dažnai plauti rankas su šiltu vandeniu ir muilu, laikytis kosėjimo, čiaudėjimo etiketo, esant galimybei, vengti artimo sąlyčio (išlaikyti bent vieno metro atstumą) su visais, kam yra pasireiškę kvėpavimo takų ligos simptomai, pavyzdžiui, kosulys,

čiaudulys. Taip pat rekomenduojama neliesti burnos, akių rankomis. Farmacijos specialistams rekomenduojama dezinfekuoti rankas naudojant rankų dezinfekcinį skystį, reguliariai dezinfekuoti paviršius, kurie dažniausiai turi sąlytį su vaistinės klientais ir farmacijos specialistais, pavyzdžiui, prekystalius, durų rankenas ir kt.

Pabrėžtina, kad **nuolat dėvėti medicininės kaukes nėra rekomenduojama sveikiems asmenims**. Nėra įrodymų, kad tai būtų efektyvu išvengiant infekcinių ligų, įskaitant COVID-19. Medicininės kaukes rekomenduojama dėvėti žmonėms, kuriems jau yra pasireiškę kvėpavimo takų infekcijos simptomai, tokie kaip kosulys, sloga, čiaudulys. Respiratoriai yra rekomenduojami tais atvejais, kai yra teikiamos paslaugos ligoniams, galimai sergančiais COVID-19 sukelta infekcija.

Rekomenduojama gyventojams priminti, jog specifinio medikamentinio gydymo prieš COVID-19 nėra, todėl rekomenduojama nepasitikėti neaiškių šaltinių skleidžiama informaciją apie neva esančius neaiškios kilmės vaistus ar maisto papildus prieš COVID-19. Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba įspėja, kad virtualioje erdvėje jau atsirado siūlymų įsigyti vaistų bei maisto papildų COVID-19 sukeltai infekcijai gydyti bei jos profilaktikai. Informuojame, kad **šiuo metu pasaulyje nėra vaistinių preparatų, kurie galėtų būti vartojami COVID-19 infekcijos profilaktikai ar gydymui**. Todėl raginame būti atidžiais, nepirkti neaiškios kilmės produktų ir neužsiimti savigyda, o pasitikėti gydytojais.

Rekomendacijos vaistinėms

Vaistinių prašome paskelbtos ekstremalios padėties metu:

- užtikrinti standartinių infekcinių ligų plitimą mažinančių priemonių prieinamumą farmacijos specialistams
- užtikrinti prevencinių priemonių (pvz. dezinfekcinių skysčių), bei peršalimo ir gripo simptomams lengvinti skirtų vaistinių preparatų, antibiotikų, antivirusinių vaistų atsargas ir prieinamumą visuomenei. **Pažymėtina, kad specifinio medikamentinio gydymo prieš COVID-19 nėra**
- atsisakyti rinkodaros priemonių, kurios skatina gyventojų susibūrimą vaistinėse specifiniu metu, pavyzdžiui, pasirenkant dienas ar valandas, kada taikoma papildoma nuolaida įsigyjamos prekės vaistinėse
- Sekti Sveikatos apsaugos ministerijos ir kitų institucijų skelbiamą informaciją ir laikytis teikiamų rekomendacijų.

Rekomendacijos gyventojams, kurie lankėsi COVID-19 protrūkio zonose, tačiau kvėpavimo takų infekcijos simptomų nejaučia

Atsižvelgdama į tarptautinių ekspertų išvadą, Sveikatos apsaugos ministerija rekomenduoja žmonėms, kurie neseniai grįžo iš Kinijos, Šiaurės Italijos (Lombardijos, Veneto, Pjemonto ir Emilijos-Romanijos regionų), Honkongo, Irano, Japonijos, Pietų Korėjos ir Singapūro, 14 dienų nuo paskutinės buvimo minėtose šalyse dienos likti namuose ir stebėti savo sveikatą. Tuo laikotarpiu darbdavių, kurių įmonėse dirba ar siekia įsidarbinti žmonės, neseniai lankęsi Kinijoje, Šiaurės Italijoje, Honkonge, Irane, Japonijoje, Pietų Korėjoje ir Singapūre, prašoma suteikti galimybes jiems dirbti namuose nuotoliniu būdu. Jei to nepavyksta padaryti, tuomet asmenys gali kreiptis į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kuris

organizuos nedarbingumo išdavimą. Šiose teritorijose keliavę asmenys turėtų užpildyti anketą (questionnaire) ir sekti rekomendacijas šioje nuorodoje: nvsc.lrv.lt/COVID-19 (In english: <http://nvsc.lrv.lt/korona-eng>). Pajutus į gripą panašius simptomus tokie asmenys nedelsiant turi skambinti bendruoju pagalbos tarnybų telefonu 112.

Daugiau informacijos:

Sveikatos apsaugos ministerijos internetinė svetainė:

<http://sam.lrv.lt/lt/naujienos/koronavirusas>.

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro internetinė svetainė:

<https://www.ecdc.europa.eu/en>.

Tarptautinės farmacijos federacijos rekomendacijos farmacijos specialistams:

<https://www.fip.org/file/4428>.

Daugiau informacijos dėl medicininių kaukių naudojimo:

[https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-the-community-during-home-care-and-in-health-care-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-the-community-during-home-care-and-in-health-care-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak).

Sveikatos apsaugos viceministras

Algirdas Šešelgis